

Luftkvaliteten: Forurensingen har økt med 25 prosent på ett år.

SPRENGER NYE LUFTGRENSER

Her er årets verste dager
NO2, mikrogram per kubikkmeter.

11.01.2010:	363,5
12.01.2010:	441,0
13.01.2010:	383,0
14.01.2010:	345,3
01.03.2010:	310,7
27.12.2008:	306,1

Bergen kommer til å bryte regelverket for luftforurensning i år. Det kommer de til å fortsette med i årene som kommer, mener klimaforsker.

DANMARKS Plass

Geir Jetmundsen
Anders Haga
nyhet@ba.no

Forsker Erik Kolstad ved Bjerknessenteret for klimaforskning tror byrådet må ta høyde for at vintrene fremover bli preget av kulde, lite vind og lave temperaturer.

Det er nettopp kaldt og tørt vær som har gjort Danmarks plass til en giftgryte.

Bryter flere regler

I 2008 ble det for første gang registrert en overskridelse av konsentrasjonen av NO2 på Danmarks plass. Dette pågikk i én time.

I 2009 ble det registrert 17 overskridelser ved Danmarks plass.

I 2010 vil Bergen ende på over 150 overskridelser av den juridiske bindende verdien i forurensingsforskriften.

Det er ikke bare antall overskridelser av mengde NO2 i luften Bergen bryter. Ved utgangen av året kommer vi også til å ligge over tillatt gjennomsnittsverdi.

Reglene tilsier at gjennomsnittlig årsverdi på NO2-forekomstene ikke kan gå over 40 mikrogram per kubikkmeter.

Arild Jensen i Helsevernetaten i Bergen kommune sier at Bergen kommer til å sprengre grenseverdien med solid margin i år. Det gjelder ikke bare for Danmarks plass, men også ved Rådhuset.

Verre enn tidligere

Ved utgangen av november lå snittet på over 50 mikrogram for Danmarks plass sin del. Ved Rådhuset lå snittverdien på 38. Og desember har bragt med seg mer foru-

GIFTGRYTE: Forurensning langt over faregrensene på Danmarks plass kan bli en vedvarende situasjon i kalde vintre fremover.

FOTO: MAGNE TURØY

rensing. Etter flere år med positiv utviklingen snur dermed luftkvalitetspendelen seg for Bergen sin del. I 2007 lå snittet på 47,7. Dette sank i 2008 til 46,1, mens tallet for 2009 var 41,1. Årets snitt tilsier at forurensingen på Danmarks plass har økt med 25 prosent fra i fjor. (I 2007 var grenseverdien på 48.)

- Og for ti år siden var grenseverdien 60. Siden den gang har den blitt senket med to for hvert år. Årsaken til at man kunne gjøre dette var at man trodde bilparken skulle forurense mindre. Siden har det vist seg at det gjør den ikke i forhold til nitrogendioksid, forteller Jensen.

FAKTA Luftforurensning

- » Nitrogenoksider (NOx) dannes i ulike typer forbrenningsprosesser og nitrogendioksid (NO2) er den av forbindelsene som forårsaker mest helseeffekter. Hovedkilden til NO2 er veitrafikk, og tunge dieselskjøretøy bidrar mest.
- » Svevestøv er usynlige partikler med diameter under 10 mikrometer. Det kan gi hjerte- og lungesykdommer. Forkortelsen er PM10, mens de minste Partiklene med diameter under 2,5 (PM2,5) kalles finpartikler.

Eksosvær kan vare

Tidligere reddet vinterværet Bergen fra forurensning. Nå kan pendelen være i ferd med å snu.

Når det er vindstille synker kald luft. I tilfellet Danmarks plass blir den kalde luften liggende.

Dermed forsvinner ikke forurensingen fra dette området. Dette fenomenet kalles inversjon.

- Vintrene på 1990- og 2000-tallet har vært preget av høye temperaturer, regn og vind. Det har gjort at dette problemet ikke

har vært så stort på Danmarks plass. Sier Erik Kolstad ved Bjerknessenteret.

Men de siste to vintrene har værtypen om vinteren vært preget av høytrykk og kulde.

- Hvis man ser på dette over lengre tid, kan man se at 1950-, 60- og 70-tallet var preget av kalde vintre. Mens på 1980-, 90- og 2000-tallet har vintrene vært varmere. Man skal ikke se bort ifra at vi når går inn i en kaldere periode, sier Kolstad. Dermed kan luftforurensningen i Bergen bli et vedvarende problem.

De som bor ved Danmarks plass (som meg selv), er ikke lei av denne saken. Jeg har selv hatt hjertestans på grunn av kuldestimulert astmaanfall, og den lidelsen henger tett sammen med dårlig luftkvalitet. Selv om ikke akkurat du har lidd noen konsekvenser på din egen kropp, så går det faktisk an å bry seg om andre som ikke har det så greit. BA gjør en viktig jobb ved å terpe om dette, og det må de fortsette

med helt til beslutningstakende politikere våkner! **Anna K. E.**

La være å skrive om dette. Ingenting skjer likevel, bortsett fra de samme kommentarene hver eneste gang det blir skrevet om røde målinger. BIL, OVN, BIL, OVN. Samme som går igjen hele tiden. Gjør folket i høyblokken noe med det? NEI. De følger situasjonen time for time og venter på vind. **Binnen**

Hvorfor i alle dager bor du på Danmarks plass om du har astma? Det er jo valgfritt å bosette

seg på Danmarks plass så vidt meg bekjent. Om man er plaget med astma og lignende sykdommer kan man ikke bosette seg i slike områder når man vet at man blir syk av det. Syndromet på Danmarks plass er mer sammensatt enn at man bare kan skyldte på biltrafikken. Det er mange faktorer som gjør at det er sterk forurensning på Danmarks plass. Bil er en av grunnene, men ikke den eneste. **P. Diddy**

Man kan like godt bare sitte inne. Da blir man forgiftet av røyken,

da jeg røyker. Det tenker ikke folk på. Det er like skadelig med tobakksrøyk som eksos og røyk fra vedovn. **Anne-Grete J.**

Danmarks plass verst, men ganske sikkert ikke også langs de andre innfartsårene. I gårsdagens papirutgave av BA satte man spørsmålstegn ved luftkvaliteten langs Helleveien, i Åsane, Fyllingsdalen og ved Lagunen. Grunnen til at disse stedene ennå ikke er kommet i fokus, er at byrådet ikke har funnet det «hensiktsmessig» å ha flere målere enn de to man er

pålagt å ha, i sentrum pluss det stedet hvor man antar forurensningen er størst/Danmarks plass. Enda mer tåpelig altså, at noen her mener det bare er å flytte vekk. Eneste løsningen er å få inn politikere som er villige og handlingsdyktige til å ta grep i forhold til biltrafikken. Både i går, i dag og i morgen har der vært og blir det svært dårlig luft ved Danmarks plass. Har ikke hørt noe om at byrådet har tenkt å gjøre annet enn å vente på bedre tider/dårlig vær. Godt at Fylkesmannen har begynt å filleriste dem. **André F.**